

Kære Sundhedsudvalg!

NATIONALT

Charlotte er enlig mor og på dagpenge. Hun har ikke selv råd til at få lavet sine tænder og har derfor søgt hjælp hos Roskilde Kommune. Men kommunen vil ikke betale og har derfor skrevet til Charlottes tandlæge, uden hendes viden, at de bare skal rive tænderne ud. Foto: Linda Henriksen

Tandlægen, der sagde stop

Jeg (Jesper Gilling ["Tandlægen der sagde stop"](#)), med særlig interesse for tandlægeskræk) takker på vegne af Cope it for muligheden for at skabe opmærksomhed på konsekvenserne af angst, frygt og skræk for tandlægebesøg(AFS) , så Danmark kan blive foregangsland inden for forebyggelse af disse konsekvenser.

- Jeg ønsker støtte til en øget indsats overfor udsatte børn og unge.
- Jeg ønsker at nedsætte dropout (unge der ikke fortsætter regelmæssig tandpleje) mellem kommunal og privat tandpleje
- Jeg vil arbejde på en generel identificering af udsatte voksne i privat tandpleje så kvaliteten i indsatsen øges.

Personligt har jeg oplevet at behandle og hjælpe Charlotte fra artiklen, som var offer for tandlægeskræk. Hun er ikke den eneste, og dagligt møder jeg patienter, der tidligere er blevet overset af "tandlægesystemet" og ikke har fået den hjælp og støtte, der kunne have forhindret u hensigtsmæssig tandplejeadfærd. Tidlig indsats mod AFS er ikke specielt økonomisk krævende og opnår gode resultater. Det forebygger store helbredsmæssige og socio-økonomiske konsekvenser.

Ingen ændringer de seneste 30 år

- Ca. 10% af en befolkning går aldrig til tandlæge, før smerterne eller hævelserne bliver utålelige. Det har ligeledes indflydelse på arbejdsliv og sociale relationer.
- Tandlæger forholder sig ofte ikke til at 40-50% af befolkningen har AFS i en eller anden udstrækning. Det registreres næsten aldrig hvilken type og grad af AFS patienten har.
- Tandlæger er rigtig dygtige til at diagnosticere og beskrive sygdomme i tænder og tandkød.
- Tandlæger har ikke tilstrækkelig træning, og ingen eller kun få værktøjer til at identificere menneskers AFS.
- Tandlæger stoler udelukkende på det, de kan se og deres mavefornemmelse. Det er påvist, at det er en meget usikker metode.
- Kommunal Tandpleje har store udgifter (800kr pr. hændelse) pga. udeblivelser og sene afbud, som er det sikreste tegn på AFS. ([Ifølge Prof. Rod Moore Århus Tandlægehøjskole](#))

Fakta om uhensigtsmæssig tandplejeadfærd

- [Forskning og viden om tandlægeskræk. Hjælp til danske børn.](#)
- [Svensk undersøgelse der konstaterer sammenhæng mellem AFS og tandplejeadfærd \(DBMP\) hos børn. Det anbefales: "Therefore deeper knowledge and understanding of DBMP, will help the dental staff to meet and treat children and adolescents according to their individual need and act for the prevention of DBMP and irregular dental attendance."](#)
- [Redegørelse for udeblivelser i Gladsaxe Kommune](#) (Bemærk tandlægeskræk nævnes ikke, fordi det ikke måles og registreres og derfor ikke kan analyseres)
- [15% - 30% af børn og unge kommer ikke til aftalte tider i Kommunal Tandpleje. Hver udeblivelse kan koste op til 800kr.](#)
- [Hver anden ung der har problemer med tænderne undgår tandlægen](#)

Cope it

Cope it er en 2,5 år gammel dansk medtech virksomhed, der sælger et digitalt værktøj til tandlæger. Det muliggør en differentieret analyse og visuel fremstilling af patientens psykologiske problemstillinger i forhold til tandbehandling. Tandlægen/behandleren kan så effektivt gennemføre en samtale med patienten, der fastlægger rammer og afvikling af den nødvendige tandbehandling.

Udviklet i samarbejde med forskere fra ind- og udland.

Systemet har analyseret 25000+ patienter

Bliver brugt i 2 kommuner (Vordingborg og Faaborg-Midtfyn) til de 13-18 årige.

Er i gang med Innovationsfonden at lave en prototype til de <13 årige.

Blevet brugt af 70+ private klinikker i Danmark, England, USA, Australien, Spanien.

Jesper Gilling

Tandlæge

jesper@gilling.com

Mob. +45 26211302